

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת בהר

שביתת הארץ

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ו**שביתה** הארץ **שבת** לה'. שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה. ובשנה השביעית **שבת שבתון** יהיה לארץ **שבת** לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר. את ספיוח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת **שבתון** יהיה לארץ. והיתה **שבת** הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך" (ויקרא כה, ב-ו).

השורש שב"ת מופיע בפרשייה קצרה זו שבע פעמים. מה משמעות הדבר?

בפרשייה זו אנו מצויים על **שביתת הארץ**, אך האם הארץ באמת שובתת? לכאורה לא! הארץ ממשיכה להצמיח את פירותיה כמדי שנה בשנה, ומי ששבת הוא האדם – שאינו זורע ואינו חורש ואינו קוצר. כשם שהאדם מתנתק מעבודתו יום אחד בשבוע ומקדיש אותו לה', כך הוא מתנתק מעבודת האדמה שנה אחת בכל שבע שנים ומקדיש שנה זו לה'. נראה אפוא ששנת השבתון מוקדשת לרענון חייו הרוחניים של האדם.

אך לא כך אומרת התורה. על פי התורה האדמה שובתת! שנת השמיטה היא שנת שבתון הן לארץ הן לה'.

שבת הארץ מלמדת אותנו שאדמת ארץ ישראל איננה אדמה ככל האדמות. זו אדמה שיש בה קדושה! העולם החומרי איננו מנותק מרוחניות, ועל כן אדמת ארץ ישראל זקוקה למנוחה. אף שוודאי תמשיך הארץ לתת את פירותיה – לא יעדרו את אדמתה ולא יחרשו אותה. כולם יוכלו לקטוף מפירות האילן כפי צורכם, אך לא ישתמשו במכונות לעבודה מתועשת.

שביתת הארץ מעידה שה' הוא שברא את העולם החומרי, ועל כל העולם כולו לציית לחוקיו. האדם נצטווה לכבד את מנוחת האדמה כדי לאפשר לה לרענן את כוחותיה ולקיים את ייעודה.

בזכות דין שמיטת הקרקעות נבין שכל דבר שנברא בעולם, מהיצור הקטן ביותר ועד פלאי תבל העצומים, הכול נברא עם מטרה ועם ייעוד. שבת הארץ היא אפוא שבת לה' – ותפקידה להזכיר לכל באי עולם את ייעודה של הבריאה.

המספר שבע מסמל את גילוי הרוחניות בעולם הטבע – ועל כן מופיעה המילה "שבת" על הטיותיה השונות בדיוק שבע פעמים. כשם שהיום השביעי, יום השבת, מעניק משמעות לפועלו של האדם במשך כל ימות השבוע, כך השנה השביעית, שנת השבתון, מעניקה לכל הבריאה ייעוד ומשמעות.

שאול דוד בוצ'קו